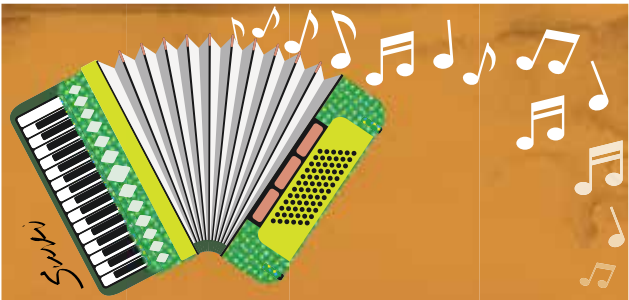

0	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96	98	100
---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

VIIKONVAIHDE

IKIVIHREÄT

Kepeästi polkan tahdissa

*On kauniina muistona Karjalan maa,
mutta vieläkin syömmessä soinnahtaa,
kun soittajan sormista kuulla saa,
Säkkijärven polkkaa!*

Säikkijärven polkka on suomalainen tanssiasiaelmä, joka nousi suosioon erityisesti harmonikkasovituksina.

Ensimmäisen kerran klassikkopolkan levytti amerikan-suomalainen **Willy Larsen** vuonna 1928. Suurelle yleisölle laulun teki kuitenkin tunnetuksi Karjalän kannaksella syntynyt haruristi **Viljo "Vili" Vesterinen** (1907–1961), joka äänitti kappaleen Dallapé-yhtyeen kanssa vuonna 1939.

Itseoppinut haruristi ei osannut lukea nuotteja, mutta hän pystyi soittamaan taitavasti eri musiikkityylejä jenkasta jazziin.

Vesterinen menestyi erinomaisesti myös useissa harmonikkakilpailuissa, joihin hän uransa aikana osallistui.

Legenda jo eläessään

Vuonna 1955 valmistui puolestaan **Ville Salminen** ohjaama Säkkijärven polkka -elokuva, joka kertoi Vili Vesterisen värikkäistä elämänsävaiheista.

Viliä elokuvassa esitti **Sakari Jurkka**, mutta myös mestaritse näyttäytyi filmissä.

Vesterisen vevävi soitto viehätti suomalaisia myös 60-luvulla, jolloin hänen tulkintansa Säkkijärven polkasta lähestettiin vuosidatan iskelmäksi.

Kolme sävelmää yhteen

*Säkkijärvi se meiltä
on poissa,
mutta jäi toki
sentään polkka!*

Säikkijärven polkka muodostuu kolmesta kansansävelmästä, joita soitettiin Karjalassa 1800-luvun lopulla. Säikkijärveläiset pelinimintä keksivät yhdistää laulut toisiinsa, ja lopulta syntyi Säikkijärven polkka nykisyssä muodossaan.

Laulun sävelellä on tietävästi vaikutteita myös venäläisistä ja puolalaisista tanhuista.

Säikkijärvi on lakkautettu kunta, joka sijaitsi 60 kilometriä Haminasta itään Suomenlahden rannalla. Suurin osa Säikkijärvestä luovutettiin sitten järkeen Neuvostoliitolle.

Suomen puolelle jääneet alueet yhdistettiin osaksi Lappeenrantaan ja Miehikkälää.

Useita lauluversioita

Ikävihrästä on tehty monia laulutulkintoja, joiden sanat vaihtelevat esittäjistä riippuen.

Levytyksistä tunnetuimpiin lukeutuu rillumarei-elokuvissa esiintynyt **Jorma Ikävalkon** (1918-1987) versio vuodelta 1953. Sanat kirjoitti **Reino Helismaa**.

Hieman yllättäen Säkkijärven polkka alkoi soida taas 1990-luvun alussa, kun laulun melodista tulk Nokian matkapuhelinten suosittu soittoäänä.

KANSAN SUUSTA

Akka ratissa

pitähen se arvata, akka ratissa, tuhahtaa mieskuljettaja, kun töpöksijä sattuu olemaan näinen.

Mies, joka toivoisi vain miesten ajavan autoa, kaipaakaan ehkä entsaikojen maailmaa, jossa miehet olivat miehiä ja naiset pikoja, emäntiä tai akkoja.

Miestä, jolla ei ollut kirstvää tai puukkoa, verrattiin akkaan. Miesten työt, kuten rakentaminen ja sodankäynti, eivät sopineet naisille. Missä akka talon tekee, siinä on lepäästä kurkhiirsi, sanottiin Valtimolla. Pane akka asialle, mene itse perässä.

Nainen talossa on kuitenkin oltava, sillä akaton mies on kuin hännätön koira. Mutta akka otetaan ja mie se maadaan.

Välillä akka on häijy, välillä hölmö. Aina on aikaista vastus, riesa pijoista pahoista, valiteltiin Viipurissa.

Sitä paitsi naiset puhuvat tyhjää. Akkojen puhe ja kanojen laulu, verrattiin Heinolassa. Liperiläisen mielestä akkain kieli on toisesta päästä irti.

Nainen on myös häilyvä. Akat väliltä palaa, sanottiin sellaisella, joka muutti mielensä. Kun mies tekee jotakin – vaikka kuinka hölmöä – niin se on sitten siinä, sillä se ei oo mies, joka tekojaan kattuu.

Mutta palataan vielä naiskuljettajaan.

Eittämättä nainen ratissa on riski, vaikkakaan ei muulle liikenteelle: naiset noudattavat miehiä paremmin sääntöjä ja aiheuttavat vähemmän onnettomuuksia.

Naiskusi vaarantaa miehen itseturun.

A man with short, light brown hair is standing outdoors in front of a rustic wooden building. He is wearing a black t-shirt with a small orange logo on the left chest and text on the right chest that reads "TOMMY HILTON" and "FESTIVAL". He is also wearing black cargo pants and black and white sneakers. The building behind him has a moss-covered roof and a wooden wall. To the right of the building is a wooden fence made of logs. The ground is covered in gravel and grass.

Maanviljelijä ja tallipäällikkö. Tommi Mäkisen tilalla Puuppolassa eri maailmat kohtaavat sulassa sovussa. Tommi on itse rakentanut upean savusaunan pappansa tekemistä hirsistä.

Traktorin pukilta maailmanmestariksi

Suomalaiset rallikuskit ovat ajaneet vuodesta 1986 lähtien kymmenen kertaa maailmanmestareiksi. Tommi Mäkinen juhli MM-titteliä peräti neljästi.

**Tommi Mäkinen nimettiin
heinäkuun alussa
Toyotan tallipäälliköksi.**

Mäkinen voitti neljä maailmanmestaruutta, viimeisen kisansa hän ajoi näillä kullanvärisillä ajokengillä.

JYVÄSKYLÄ
Kaikkeille maailmanmestareille on yhteistä, että he nousivat maailmanmestaneeseen sananmukaisesti traktorin pukilta. Kaikki ovat olleet myös maanviljelijöitä.
"Meidän sukupolvenme pojat ovat ottaneet ajamaan auttoa nuoresta", **Tommi Mäkinen**, 51, pohtii.
"Ajoimme omilla peltoteillä ja soramontuilla ja talvisin järvien jäällä, siis paljon ennen kuin meillä oli ajokortit."
Mäkinen ajoi itse maailmanmestaruuden neljä kertaa peräti vuosina 1996–1999.
Hän voitti uransa aikana kaikkiaan 24 MM-osakilpailua. Jyväskylän suuraajoin voiton hän kuitasi neljä kertaa, samoin leikkuri- ja karsinajoukkueiden voittajajärjestäjien Monte Carlo -rallin.

taaloista. Nykyään trendi on toinen.

"Kuskit aloittavat mikroaistoista, cointingista ja kaikaista muista, mihin täällä on helposti mahdollisuus päästä kokeilemaan."

"Autoilla tien päällä ajaminen on nykyään paljon haasteellisempaa, niitä olosuhteita on jo vaikeampi löytää", Mäkinen myöntää.

"Meidän aikana ajettiin paljon myös jarrutta, se oli loistava harjoittelupaikka."

"Nykypäivänä ei tahdo ensimmäiselläkään jarrella päästä edes ajamaan. Se vähentää olennaisesti harjoittelupaikkoja", Mäkinen muistuttaa.

Uusia kusiakin paikkoja

Mäkinen uran aikana oli enemminkin sääntö kuin poikkeus, että MM-rallin osakilpailuvoittaja oli suomalainen. Viime vuodet ovat olleet tällä sektorilla hiljaiseloa. Mäkinen kuitenkin suosii suomalaisen palavaan mestaruustaistoon.

"Viime vuosina on ollut sellainen tilanne, ettei niitä kusiakin paikkoja ole ollut kovin monta huipputalleissa", Mäkinen muistuttaa.

"Säännöt muuttuvat 2017 selkeämmiksi, että jos haluaa taistella merkimmistä arasteista, on ajatettava kolmea kusiakin. Se lisää automaattisesti hyvien paikkojen määrää. Jos sarjassa on 5–6 merkimmistä arastusta tavoiteltavalla tallilla, niin silloin tarvitaan jo lähes 20 kusiakin."

"Tämä lisää varmasti myös suomalaiskiluttajien määrää ja antaa nuorille kiluttajille intoa tavoitella paikkoja."

Nykykuskit ajavat cartingia

Toyotalle suomalaiskusi
Mäkinen nimitettiin rallin MM-sarjaan vuonna 2017 palaavaan Toyotan tallipäälliköksi heinäkuun alussa. Pesti on kova, sillä Toyota on maailman suurin autonvalmistaja ja lähtee mukaan MM-sarjaan vain voittaakseen.

”Tavoitteet ovat tietenkin sen

Tommi Mäkinen testasi Uuraisilla autoa, jolla hän ajaa rallia yhdessä Toyotan pääjohtajan kanssa.

 Minulla on
omia peltoja
tuollaiset sata
hehtaaria,
viljelemme
serkkuni kanssa
siemenviljaa.

TOMMI MÄKINEN

mukaiset. Heti alusta alkaen meidän on oltava mukana kärkkäinhaisina.”

Menestyminen vaatii paitsi hyvää autoa, myös loistavia kuskeja. Mäkinen myöntää avoimesti haakevansa talliin suomalaiskuskaa.

”Se on selvää, ilman muuta haluan talliin suomalaiskuskin.”

”Kyllähän Suomessa on hyviä kuskeja. Yksi heistä on **Esapekka Lappi**. Hän olisi meidän tiimiimme hyvin soveluva kul-

Testausta ympäri maailmaa
Mäkinen pajalla Puuppolassa alkaneen Jyväskylän rallin jälkeen viilse, kun siellä ryhdytään rakentamaan Toyota uutta ralli-ohjusta.

"Täällä me soittoa rakennamme. Tiimi vaatii loistavat insinöörit ja rakentamisen parhaat mahdolliset komponentit. Sitten edessä on testausta sekä Suomessa että maailmalla."

"Olen ajattanut, että meillä olisi kaksi testitietä. Toinen kiertää täällä maailmaa ja toinen testaa Suomessa. Täällä pääsemme todella nopeasti kokeilemaan osia sorapötkille. Vaatii vain muutama puhelinsoitto, ja patkū on valmiina", Mäkinen kiittelee paikallisia maanomistajia.

Testaamisessa Mäkinen käyttää apunaan lopettaneita huippukuskeja, kuten **Mikko Hirvosta**, mutta hän aikoo myös itse olla osa testitietä.

"Pidän tärkeänä, että minulla

istellänikin on tuntuma autoon ja sen tekemiseen.”

Kun Toyota lähtee mukaan MM-sarjalla, silloin ei pelata nappeja. Mäkinen myöntääkin, että tilanne on tallipäälikön kannalta optimaalinen.

”Toimin suoraan pääjohtajan alaisuudessa eli minulla on Toyotalla vain yksi päällikkö. Se helpottaa huomattavasti tekemistä”, Mäkinen myhäilee.

Hyvää suhdetta parantaa varmasti se, että Mäkinen ajaa yhdessä pääjohtaja **Akio Toyoda** kanssa rallia muutamissa kisoissa ympäri maailmaa.

Kynnön Suomen mestari

Mäkinen on maatalon poika ja ylpeä taustastaan. Hän voitti aikoinaan kolme kynnön Suomen mestaruutta. Kytäminen on miehelle yhä tuttua puuhaa.

”Joka syntys olen traktorin pojissa kytämässä peltojaunne.”

”Minulla on omia peltaja tuolaiset sata hehtaaria, viljelemme yhdessä serkkuni kanssa siemenmilloja. Kaikkiaan meillä on noin 250 hehtaaria viljelysvalaa.”

Mäki­sen koti­lla on pelto­jen ympäröimä. Hallirakennuksista osa on pyhitetty ralli­autojen tekemiseen, osa taas maatalous­koneille. Pihapiiriin komistuu on 1800-luvun hirsistä tehty upea savusauna.

”Nämä olivat pappani tekemiä hirsii. Näin sain ne uudelleen käyttöön”, Mäki­sen kertoo il­peyttä nähdessään.

Saunarakennusta ympäröi vanhanajan aita, sekin Mäki­sen itsensä tekemä.

”Katkoin aita­puut yksi syksy­metästäni. Nämä on olta­va kuusista, mikä­än muu puu ei kestänyt yhtä hyvin sää­n­vaihteluja. Solmin puut yhteen tuosta­sta tehdyillä tuohinaruilla.”

Samoilla käsil­lä syntyi myös Toytolan uusi ralli­hojus.

JARI PORTTILA

